

VARSTVO POLJŠČIN

Kadarkoli in kjer koli prosto pridelujemo poljščine, se moramo zavedati tudi možnih vplivov prosto živečih živali. Poljščine so zanje zelo okusna in zaželena hrana. Privoščile si jo bodo, če bo le mogoče. Varovanje poljščin je torej nujno.

Možni ukrepi:

- fizični obhodi in plašenje;
- kurjenje;
- uporaba psa čuvaja;
- postavitev strašil (cunje, plastika, CD plošče);
- uporaba svetlobnih odvračal (luči, rakete);
- uporaba zvočnih odvračal (plinski top, radio, posebne naprave, ki oponašajo zvoke plenilcev);
- uporaba kemičnih odvračal;
- **odvračanje z lovom;**
- obešanje maket mrtvih ptic (siva vrana);
- postavitev električne žične ograje ali mreže;
- odganjanje sivih vran s sokolom;
- zaščita z mrežo proti pticam (toči).

Ukrepi so lahko zelo inovativni. Bolj kot en sam ukrep so učinkoviti v kombinacijah – **plašilni program**. Plašimo le takrat, ko je potrebno (ko koruza kali ali zori...), da se živali na plašenje ne privadijo.

KAJ LAHKO STORIMO ZA DIVJAD

Lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč ter drugi obiskovalci narave lahko s pravilnim odnosom do prosto živečih živali in z naštetimi ukrepi bistveno vplivajo na normalni razvoj in sobivanje, s tem pa tudi na zmanjšanje škode:

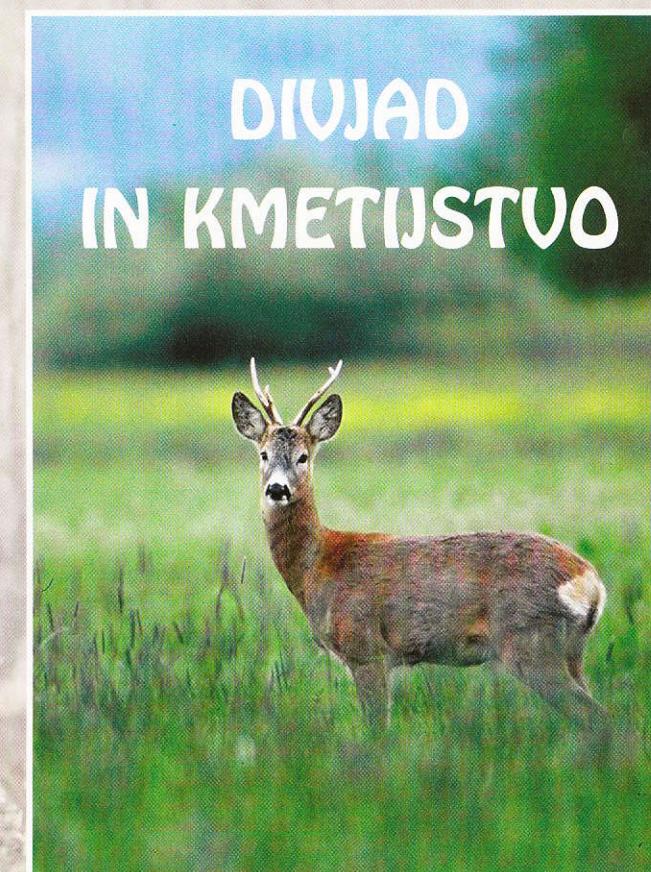
- psa vodimo na vrvi;
- ne uničujmo ptičjih gnezd;
- ne razdirajmo brlogov in drugih živalskih zavetišč;
- izogibajmo se mirnih con, zimovališč in krmišč za divjad;
- uporabljajmo pešpoti in ne hodimo po brezpotnih;
- odpadki ne spadajo v gozd, odnesimo jih s seboj;
- vožnja v gozdu je dovoljena le po urejenih gozdnih cestah;
- ne dotikajmo se na videz izgubljenih živali;
- s košnjo (rotacijska kosilnica) začnimo od sredine površine proti robu, da bodo imele prosto živeče živali prosto pot za umik ali uporabljajmo plašilne naprave;
- izogibajmo se uporabi fitofarmacevtskih sredstev, še posebej tistih z dolgo karenčno dobo in s pretečenim rokom uporabe.
V primeru uporabe pa dosledno upoštevajmo predpisana navodila.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

MESTNA OBČINA
LJUBLJANA

Divjad

Škode in odškodnine

Nelovne površine

Varstvo poljščin

Kaj lahko storimo za divjad

Izdaja: Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška 2, 1000 Ljubljana.
Tel: (01) 24 10 624; www.zgs.gov.si

Založba: preko projekta Mestna občina Ljubljana
Besedilo: Viktor Miklavčič in Marijana Tavčar

Urednik: Marko Jonozovič

Slike: Edo Mihevc – Foto klub Diana in Viktor Miklavčič
Oblikovanje: Danilo Radanovič

Tisk: INTERES CITY d.o.o.

Naklada: 5000 izvodov

DIVJAD

So tiste prosto živeče živalske vrste, ki jih tako določa Zakon o divjadi in lovstvu oziroma podzakonski predpisi ter se jih lahko lovi.

Vrste divjadi:

srna, navadni jelen, damjak, muflon, gams, kozorog, **divji prašič**, lisica, jazbec, kuna zlatica, rakunasti pes, kuna belica, pižmovka, nutrija ali bobrovka, alpski svizec, poljski zajec, navadni polh, fazan, gojena poljska jerebica, raca mlakarica, sraka, šoja in **siva vrana**.

ŠKODE OD PROSTO ŽIVEČIH VRST ŽIVALI

Odgovornost za škodo:

- za škodo od divjadi na **lovnih površinah** je odgovoren upravljavec lovišča, to je lovsko družina ali lovišče s posebnim namenom;
- za škodo od divjadi na **nelovnih površinah** je odgovorna **Republika Slovenija**;
- za škodo od **zavarovanih vrst** prosto živečih živali je odgovorna **Republika Slovenija**.

Preprečevanje škode:

- za preprečevanje škode od divjadi sta **odgovorna lastnik/zakupnik/uprabnik** (v nadaljevanju: lastnik) kmetijskih in gozdnih zemljišč, na katerih lahko škoda nastane **in upravljavec lovišča**, to je lovsko družina ali lovišče s posebnim namenom, ki upravlja z loviščem;
- lastnik** kmetijskih in gozdnih zemljišč mora kot **dober gospodar** narediti vse potrebno, da zavaruje svoje premoženje pred nastankom škode;

- upravljavec lovišča je na zahtevo lastnika dolžan **preskrbeti** ustreznega zaščitnega sredstva za varstvo premoženja pred divjadjo, lastnik pa jih je dolžan **uporabljati**.

Kako do odškodnine:

- Škodo prijavljajte pisno (istočasno lahko tudi ustno)** najkasneje v treh dneh, od dneva, ko ste škodo opazili.
- Škodo od **zavarovanih** vrst prijavite pooblaščencu pri **ZGS**, ki bo vodil nadaljnji postopek. Prav tako pooblaščencu pri **ZGS** prijavite škodo **od divjadi na nelovnih površinah**.
- Škodo od **divjadi** na lovnih površinah prijavite pooblaščeni **osebi upravljavca lovišča**, ime katerega je ta dolžan objaviti za prihodnje koledarsko leto do 31.12. tekočega leta na krajevno običajen način.
- Z upravljavcem lovišča čim prej, najkasneje v osmih dneh, **opravite ogled** in se poskusite dogovoriti za **višino odškodnine**. Zapisnik o škodi mora biti dokončan na licu mesta in podpisani.
- Če dogovor o odškodnini ni bil sklenjen, lahko škodo prijavite **komisiji** za ocenjevanje škode pri lovsko-upravljavskem območju, ki ima sedež na **upravni enoti**.

Kdaj oškodovanec ni upravičen do odškodnine?

- Če **lastnik ni pripravljen** uporabljati ponujenih mu zaščitnih sredstev (npr. kemična odvračala in električna ograja), **ni upravičen** do povračila škode, ki mu jo povzroči divjad.
- Do odškodnine prav tako **ni upravičen**, če upravljavcu lovišča **prepreči dostop in možnost izvajanja lova** ter **drugih ukrepov** za preprečevanje škode od divjadi.

NELOVNE POVRŠINE

Nelovne površine, kot jih določa zakonodaja, so:

- Površine, kjer je iz naravovarstvenih razlogov trajno prepovedan lov na vse vrste divjadi.
- Površine naselij in zaselkov.
- Javni in zasebni parki ter pokopališča.
- Vrtovi, nasadi, sadovnjaki, drevesnice in intenzivne kmetijske kulture, ograjeni z ograjo, ki ne dovoljuje prehoda zajcu ali parkljasti divjadi.
- Z ograjo obdani industrijski in drugi objekti.
- Površine vseh vrst obor, razen lovnih.
- Otroška in športna igrišča, redno obiskovana in označena sprehajališča, kopališča in podobni objekti.
- Površine, na katere dostop ni dovoljen.
- Površine vseh javnih cest, prog in druge tovrstne površine.

